Skolinspektionen

Beslut
2013-09-25
Dnr 43-2013:166

Vetlanda kommun

Rektorn vid Brunnsgårdsskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Brunnsgårdsskolan i Vetlanda kommun

Skolinspektionen, Post- och besöksadress Lund, Gasverksgatan 1, 222 29 Lund
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 07
www.skolinspektionen.se

Tillsyn i Brunnsgårdsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vetlanda kommun under höstterminen 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Brunnsgårdsskolan besöktes av Skolinspektionen den 3 september 2013.

Fakta om skolan

Brunnsgårdsskolan f-3 ligger i centrala Vetlanda. Utbildningen omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1-3. Eleverna fortsätter vid övergången till årskurs 4 till Norrgårdsskolan f-6. Skolans verksamhet leds av en rektor som också är rektor för Norrgårdsskolan. Skolan har vid tillfället för Skolinspektionens besök 58 elever i grundskolan och 15 elever i förskoleklass. På skolan finns fritidshem och skolan har en stor skolgård med stora lekutrymmen. Undervisningen i ämnena slöjd och idrott och hälsa är förlagd till Norrgårdsskolan.

Skolan redovisar kunskapsresultat för år 2012 i årskurs 3. Av sammanställningen framgår att andelen elever i årskurs 3 som har nått de nationella målen i matematik är 95 procent och i svenska 86 procent. Motsvarande siffror för år 2011 var 80 procent i matematik och 90 procent i svenska. I de natur- och samhällsorienterande ämnena redovisar skolan 100 procent måluppfyllelse.

Av resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 framgår att som lägst nådde 86 procent av eleverna målen i svenska och som lägst 95 procent i matematik år 2012.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Brunnsgårdsskolan f-3 visar på en skola som är inne i en process vad gäller förändrings- och utvecklingsarbete. Skolan har haft stor omsättning av rektorer under de senaste åren på grund av omorganisation och pensionsavgångar. Från och med höstterminen 2012 har skolan en ny rektor som har påbörjat ett utvecklingsarbete för att komma tillrätta med brister i verksamheten. Av tillsynen framgår att rektor är förtrogen med verksamheten, bland annat genomförs klassrumsobservationer.

I stort sett samtliga elever når målen. Rektor och lärare diskuterar resultaten och har nu ett bättre uppföljningssystem än tidigare som innefattar samtliga ämnen. Bland annat har skolan genomfört systematiska kunskapsuppföljningar där de elever som inte bedöms nå målen är identifierade, åtgärdsprogram är upprättade och skolan har satt in olika insatser. Tillsynen visar dock att brister

finns i uppföljningen på elevnivå då skolans individuella utvecklingsplaner inte uppfyller skollagens krav. Dessa utgör viktiga verktyg för ökad måluppfyllelse för alla elevgrupper och inte minst för de elever som lätt når kunskapskraven. Tillsynen visar på brister avseende lärarnas tydlighet när det gäller att klargöra målen för eleverna samt bedriva en undervisning som alla elever finner stimulerande och där eleverna känner att de har ett inflytande.

Skolan har ett fungerande kvalitetsarbete som bland annat innebär att rektor tillsammans med skolans personal skriver fram förbättringsområden, därefter väljer de ut och formulerar mål för de områden som ska prioriteras under terminen. Områdena utvärderas vår och höst och redovisas i skolans kvalitetsrapport.

Skolan lägger stor vikt vid att eleven ska vara i centrum och att det ska vara ett bra klimat på skolan. Vid tillsynen framkommer inget annat än att skolan utgör en trygg miljö och att man tar ett gemensamt ansvar för eleverna.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på några områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vetlanda kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 januari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna klargör för elever vilka mål utbildningen har
- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen
- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling

Motivering

Läroplanen anger att skolan ska klargöra för elever vilka mål utbildningen har. Vidare ska lärarna samverka i arbetet med att nå utbildningsmålen och

ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Av intervjuerna med rektorn, lärare och elever framgår att det varierar mellan lärarna i vilken utsträckning lärarna klargör målen för eleverna och tydliggör koppling mellan undervisningsmoment och mål. I intervjuerna med lärare och elever framkommer exempel där målen tydliggörs för eleverna vid uppstart av ett nytt arbetsområde. Dock ges också exempel där eleverna i mycket liten utsträckning får ta del av målen och ges en koppling mellan undervisningsmoment och mål. Av intervjuerna med eleverna framgår att skillnaderna mellan lärarnas arbete med att medvetandegöra eleverna om målen medför att eleverna ges olika möjlighet att förstå målen för utbildningen och att se sambanden mellan dessa och det egna arbetet. Enligt Skolinspektionen kan detta vidare få till följd att eleverna inte alltid förstår syftet med undervisningsmomentet. Rektorn och intervjuade lärare är medvetna om variationen mellan lärarna avseende klargörandet av målen för eleverna.

Lärarna uppger i intervjuer att samverkan i syfte att eleverna ska nå utbildningsmålen inte sker i någon större utsträckning vid tidpunkten för tillsynen. Lärarna uppger vidare att de ofta delger varandra material utifrån tema/ämnesområden men att det saknas rutiner för att samverka i arbetet med att nå utbildningsmålen. Rektor anser att samverkan på skolan måste utvecklas. Rektor och lärare ser också ett behov av att lärarna får träffa andra lärare i kommunen.

Vidare framgår det av intervjuer med elever, personal och rektor att skolan inte ger tillräcklig ledning och stimulans till de elever som lätt når kunskapskraven. Intervjuade elever upplever att lärarna inte i någon större utsträckning anpassar undervisningen och stimulerar alla elever så att de kan utvecklas så långt som möjligt. Av elevintervjuerna framkommer exempel på lektioner där eleverna tycker att det är för lätt och vill ha svårare uppgifter men inte får sådana. De uppger vidare att det förekommer att de, när de är klara med uppgifterna, måste vänta tills de andra eleverna är klara. Eleverna nämner att det förekommer extrauppgifter endast i vissa ämnen. Lärarna uppger att det är frustrerande och svårt att hinna med de elever som behöver extra stimulans och att dessa elever inte sällan i stället ges uppgifter som de får klara av på egen hand.

Mot denna bakgrund måste rektorn och lärarna klargöra för elever vilka mål utbildningen har. Lärarna måste utöka samverkan i arbetet med att nå utbildningsmålen och ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning
Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

3 kap. 3 § andra meningen skollagen

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning
Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll

Motivering
Enligt skollagen ska eleverna ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I samtal med elever i årskurserna f-3 framkommer att det finns en variation mellan lärarna i vilken utsträckning eleverna ges möjlighet till inflytande. Enligt intervjuade elever är det oftast lärarna som bestämmer innehållet i undervisningen på lektionerna och att de sällan bjuder inte in eleverna till diskussioner, utvärderingar och utarbetande av planeringar. Vidare menar eleverna att lärarna oftast presenterar färdiga planeringar inför de olika arbetsområdena som de oftast inte har möjlighet att påverka. Eleverna anser att de endast kan komma med förslag på redovisningsformer.

Lärarna uppger i intervjuer att de upplever att de lyssnar på elevernas önskemål när det gäller redovisningsformer och om de vill arbeta med grupparbete men att eleverna sällan har önskemål kring innehållet i undervisningen.

Rektor uppger att det finns en stor variation mellan lärarna hur långt de har kommit i arbetet med elevinflytande. Han anser att skolan måste bli bättre på att ge eleverna inflytande över sin utbildning.

Mot denna bakgrund måste skolan se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning
4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det finns en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska det finnas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

På Brunnsgårdsskolan f-3 finns en plan mot kränkande behandling (reviderad 2012-12-10). I planen saknas konkreta åtgärder utifrån en analys efter kartläggning. Inte heller finns någon redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts eller resultat av dessa.

Det finns inga krav i skolförfattningarna på att den kartläggning som ska ske som en del av det förebyggande arbetet redovisas i planen mot kränkande behandling. Se vidare Skolverkets allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" (2012). Det är däremot viktigt att de åtgärder som behöver vidtas utifrån kartläggningen framgår av planen. På så sätt kan elever, vårdnadshavare och andra få en bild av situationen i verksamheten. För att de ska känna till hur verksamheten kommer att arbeta för att förebygga trakasserier och kränkande behandling under det kommande året är det viktigt att insatserna beskrivs i planen.

I intervjun med rektor framkommer att skolan gör kartläggningar som en del av det förebyggande arbetet, bland annat med hjälp av enkäter. Rektor uppger sig vidare vara medveten om bristerna i planen.

Mot denna bakgrund behöver huvudmannen se till att det finns en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att det i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

Motivering

Enligt skollagen ska det i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Såväl lärare som rektor uppger i intervju att de ser arbetet med de skriftliga individuella utvecklingsplanerna som ett utvecklingsområde för skolan. Vid intervjuer med elever framkommer att arbetet med de skriftliga individuella utvecklingsplanerna kommit olika långt. Skolinspektionen har tagit del av ett antal av skolans skriftliga individuella utvecklingsplaner vilka är av varierande kvalitet och det framgår att man kommit olika långt både när det gäller årskurs och ämne. Planerna har fokus på ämnena matematik och svenska. Den framåtsyftande delen, vad eleven ska utveckla och vilka insatser som behövs, finns inte alltid med eller så är de inte alltid relaterade till läroplan och/eller kursplaner.

Mot denna bakgrund ska det i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Peter Sääw
Beslutsfattare/utredare

Ingrid Jacobsson
Föredragande/utredare

Bilaga:
Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.